

OBSERVAȚII ASUPRA INFLUENȚEI RUSE ÎN VOCABULARUL LIMBII ROMÎNE CONTEMPORANE

DE

GH. MIHĂILĂ

Interacțiunea dintre limbi poate fi just înțeleasă și rezolvată numai pornind de la învățătura marxistă despre limbă ca fenomen social, ca mijloc de comunicare și de schimb de idei între membrii societății. Numai cu ajutorul acestei învățături pot fi lămurite problemele complexe legate de îmbogățirea și dezvoltarea vocabularului unei limbi, atât derivația și compunerea cât și împrumutul de cuvinte. Problema împrumuturilor de cuvinte din alte limbi și a mijloacelor de împămîntenire a lor, alături de alte probleme teoretice ale lexicologiei, constituie una din preocupările lingvisticii sovietice actuale¹. Ea poate și trebuie să fie studiată și de lingviștii din țările de democrație populară. Ea interesează și pe lingviștii din patria noastră care folosesc pentru aceste studii materialul concret oferit de limba romină.

În actuala etapă de dezvoltare a limbii romine este deosebit de important studiul rolului pe care îl joacă limba rusă în îmbogățirea lexicului limbii romine, ca și a lexicului limbilor popoarelor din U.R.S.S. și ale celor din democrațiile populare. Multe cuvinte rusești, alături de cuvintele de origine greacă, latină, franceză, engleză etc. devin un bun al fondului lexical internațional.

Însemnătatea limbii ruse, influența ei asupra altor limbi a fost nu o dată subliniată de conducători politici, ca și de filozofi sau lingviști. Pentru noi sînt pline de învățătură cuvintele tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej, rostite la Congresul învățătorilor, în aprilie 1952: « În procesul învățămîntului trebuie acordată o mare atenție cunoașterii neprețuitelor valori ale culturii sovietice,

¹ « Voprosi iazikoznaniia », nr. 1, 1952, p. 12.

studierii limbii ruse, a cărei cunoaștere ne dă puțința de a citi în original operele nemuritoare ale lui Lenin și Stalin, operele lui Pușkin, Tolstoi, Gorki. Școala trebuie să cultive sentimentul de prietenie și colaborare frățească cu marele popor sovietic, dragostea față de glorioasa Uniune Sovietică, care ne-a eliberat și ne ajută să ne clădim patria noastră socialistă... »¹. Și aceasta pentru că experiența oamenilor sovietici ne ajută să rezolvăm cele mai importante probleme, nu numai în domeniul economiei, al construcției bazelor tehnico-materiale ale socialismului, ci și în domeniul culturii, științei, literaturii și artei.

Pentru cercetătorii limbii, pentru cei care predau sau învață limba română este important faptul că, împreună cu noile noțiuni, cu noile relații sociale, instituții, obiecte etc., apar în limba română noi cuvinte și expresii, luate din limba rusă sau, cele mai multe, formate după modelul termenilor și expresiilor existente în limba rusă.

Plecând de la teza stalinistă despre dezvoltarea și îmbogățirea limbii ruse în perioada sovietică, putem înțelege și căile de dezvoltare a limbii române în ultima perioadă. În limba română se observă atât procesul ieșirii unor cuvinte învechite din vocabularul activ, cât și procesul de îmbogățire a vocabularului cu noi cuvinte și expresii, care reflectă realitățile noului stat democrat-popular, ale noii culturi și vieți sociale, ale dezvoltării științei și tehnicii realizată cu ajutorul neprețuit al statului sovietic. În limba noastră poate fi urmărit și procesul de schimbare sau dezvoltare a sensului unor cuvinte corespunzător cu noile noțiuni pe care le reflectă.

Aceste transformări petrecute în vocabular pot fi legate de fenomene asemănătoare petrecute în limba rusă în perioada sovietică. Cuvinte și expresii noi apărute în limba rusă după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și caracteristice pentru noua orînduire socială, au trecut și continuă să treacă și în alte limbi în forma lor originară (*colhoz, bolșevic, comsomol* etc.), sau sînt traduse în limbile respective. Apar astfel așa numitele calcuri lexicale și sintactice (frazеologice), care îmbogățesc limba, îi lărgesc posibilitățile de exprimare.

Problema legăturilor lingvistice dintre poporul român și popoarele slave învecinate, printre care și poporul rus, s-a pus și mai înainte în lingvistica romînească, dar de cele mai multe ori — excepție fac lingviști progresiști ca A. Cihac și B. P. Hasdeu — ea a fost tratată într-un spirit naționalist șovin. Abia în zilele noastre s-a creat posibilitatea de a studia pe baze științifice atât problema formării limbii romîne, cât și aceea a evoluției ei ulterioare și a legăturilor ei cu limbile slave învecinate. Se cunosc din istorie legăturile seculare dintre poporul român și cel rus, legături care s-au intensificat în secolul al XIX-lea. Aceste legături explică pătrunderea în limba romînă, în diferite perioade istorice, a unor serii de cuvinte rusești. În limba cronicarilor din

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, Articole și cuvîntări, Ed. pentru literatură politică, 1952, ed.-a III-a, p. 616.

secolele XVII — XVIII găsim o serie de cuvinte de origine rusă, cu caracter politico-militar: *ataman* « hatman », *door* « curte », *mamesnic* « guvernator », *pihotă* « infanterie », *pușcă* « tun », *stoliță* « capitală », *strileț* etc.

Mai târziu, în secolul al XIX-lea, întilnim cuvinte rusești ca: *cinovnic*, « funcționar de stat », *cantoră* « birou », *comandir*, *polcovnic* etc. Tot atunci intră în limba română prin intermediul limbii ruse cuvinte internaționale, europene, ca: *armie*, *artilerie*, *gvardie*, *nație*, *misie*, precum și o serie de adjective cu sufixul *-icesc*: *geograficesc*, *academicesc*. Chiar și unele nume de țări sau popoare au intrat în română prin limba rusă: *Italia*, *Șveția*, *Chitai*, *Franția*, *Crîm*¹.

Aceasta dovedește că, pe lângă legăturile culturale cu țările occidentale (mai ales cu Franța), se continuă și se dezvoltă legăturile culturale și cu poporul rus.

Importanța limbii ruse în dezvoltarea altor limbi, inclusiv limba română, crește însă nemăsurat de mult după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Construind o nouă societate, noi forme de viață socială, poporul rus și celelalte popoare din U.R.S.S. au creat și denumiri, termeni și expresii noi corespunzătoare noilor realități sociale. În lucrarea sa clasică, « Marxismul și problemele lingvisticii », I. V. Stalin a arătat că apariția statului sovietic, a culturii socialiste, dezvoltarea noii vieți sociale și a noii morale, avântul tehnicii și științei au provocat apariția în limbă a unor cuvinte și expresii noi.

Dintre acestea, o bună parte au devenit cunoscute și altor popoare, mai ales acelor care construiesc socialismul cu ajutorul Uniunii Sovietice.

În limba română, în literatura de partid, în publicațiile progresiste, se întilnesc, încă înainte de 23 August 1944, primii termeni desemnând realități din Uniunea Sovietică, termeni și expresii ale ideologiei marxist-leniniste. Membrii de partid, oamenii înaintați le devin nu numai cunoscute, dar și apropiate astfel de cuvinte ca: *sovietele* < советы; *Rusia Sovietică* < Советская Россия; *bolșevic* < большевик; *colhoz* < колхоз; *sovhoz* < совхоз; *plan cincinal* < пятилетний план și altele.

Iată câteva exemple din culegerea « Documente din istoria Partidului Comunist din România » (Ed. P.M.R., 1951): « ... republica socialistă a *sovietelor* » (Un manifest din 1918) p. 9, « Astăzi se împlinește un an de la revoluția *bolșevică* » (ibidem) p. 8; « ... avangarda proletariatului... se îndreaptă spre izvorul învățăturii luptei proletare, *marxismul leninist* » (1926. Cuvînt înainte la « Lupta de clasă ») p. 64.

Scriitorul Al. Sahia, în cartea sa « U.R.S.S.-azi » (1934), înfățișînd maselor largi de cititori realizările uriașe ale Țării Socialismului, folosește și el termenii corespunzători noilor realități pe care le descrie. De ex. « Astfel am colindat prin Uniunea Sovietică, oprindu-mă liber în zece orașe, în nenumărate *colhozuri*, *sovhozuri* și pătrunzînd acolo unde am dorit » (Nuvele și articole, 1951, p. 132). « ... noile proiecte tehnice și edilitare, care trebuiesc realizate

¹ Vezi I. Iordan, Influențe rusești asupra limbii romîne, Ed. Acad. R.P.R., 1949.

neapărat în a doua *piatiletcă* » (op. cit., p. 132). În alte locuri el folosește termenul « *plan cincinal* ».

Interesant este faptul că Sahia remarcă schimbarea sensului unor cuvinte, care ajung să denumească lucruri cu totul noi, neîntîlnite în societatea capitalistă. Vorbind despre Clubul copiilor din Leningrad, el notează:

« Cînd am auzit pentru prima dată în Uniunea Sovietică, pronunțîndu-se cuvintele de « clubul copiilor » m-a cam pus pe gînduri. Noțiunea cuvîntului de « club » o aveam destul de precizată. În țară treceam în fiecare zi pe lângă « clubul artistic », « Clubul averescan », tripouri în toată regula, unde nu se joacă decît cărți. Dar « Clubul copiilor? ».

Cu multă admirație scriitorul descrie interiorul clubului copiilor, biblioteca, sala de lectură, sala de dans și de teatru, secția tehnică etc.

Această idee se poate aplica și la o mulțime de alte cuvinte, care și-au schimbat sensul în limba rusă și în limba romînă corespunzător cu noile realități.

Se împlinesc zece ani de la eliberarea țării noastre de către glorioasa Armată Sovietică. În această perioadă patria noastră a făcut pași uriași pe drumul construirii socialismului. Cu fiecare an simțim tot mai mult însemnătatea zilei de 23 August, punct de cotitură în istoria poporului nostru. Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej apreciază astfel uriașul ajutor dat țărilor de democrație populară de către Țara Socialismului: « Datorită eliberării acestor țări de către Armata Sovietică și datorită ajutorului dat de marea Uniune Sovietică, trecerea de la realizarea sarcinilor revoluției burghezo-democratice la sarcinile revoluției socialiste a fost îndeplinită în aceste țări într-un răstimp nemaiîntîlnit de scurt. Popoarele țărilor de democrație populară consideră prietenia și alianța cu Statul Sovietic ca o realizare de neprețuit. ... Ajutorul economic și tehnic acordat de U.R.S.S. este atît de mare încît a îngăduit țărilor de democrație populară, nu numai să-și reconstruiască rapid economia distrusă de război, ci să facă pași uriași înainte pe calea întăririi și dezvoltării lor economice »¹.

Numai în lumina marilor transformări care au loc în țara noastră, cu ajutorul nemărginit și urmînd exemplul Uniunii Sovietice, se poate înțelege just dezvoltarea limbii romîne, în special a lexicului, în etapa actuală. Problemele apariției și dezvoltării elementului nou în lexicul limbii romîne sînt strîns legate de revoluția culturală, care are loc în orașe și sate, de larga răspîndire a învățaturii marxist-leniniste, a literaturii beletristice și științifice, a ziarelor și revistelor.

Există mai multe căi prin care se îmbogățeste lexicul limbii romîne cu cuvinte și expresii luate direct din limba rusă sau traduse. Se pot stabili astfel mai multe categorii:

¹ Gh. Gheorghiu-Dej, lucr. cit., p. 585 — 586.

1. Cuvinte intrate în limba română în forma lor originală, dar care se supun, firește, normelor gramaticii limbii noastre; ex. *soviet* < совет; *colhoz* < колхоз; *sovhoz* < совхоз; *partinic* < партийный; *partinitate* < партийность; *a iaroviza* < яровизировать; *bolșevic* < большевик; *comsomolist* < комсомолец; *leninism* < ленинизм; *raznocineț* < разночинец (pl. *raznocinți* < разночинцы); *udarnic* < ударник etc.

Numărul lor nu este prea mare, dar ele au primit, cu ajutorul ziarelor, cărților și prin viu grai, o largă răspîndire în rîndurile oamenilor muncii. O parte din ele se întrebunțează numai atunci cînd e vorba despre Uniunea Sovietică (ex. *soviet*, *comsomolist*, *sovhoz* etc.), dar altele au ajuns să caracterizeze și realitatea nouă din țara noastră (de ex. *partinic*, *partinitate*).

2. Așa numitele calcuri lexicale, cuvinte formate din resursele interne ale limbii romîne după model rusesc sau care au primit un nou sens pentru a reda noțiuni caracteristice societății socialiste; ex. *principialitate* — принципальность; *autocritică* — самокритика; *uzina automată* — завод автомат; *colectivizare* — коллективизация; *grafic orar* — часовой график; *cincisotist* — пятисотник; *sutămiist* — стотысячник; *cincinal* — пятилечный etc.

3. O altă categorie de cuvinte aparține fondului internațional lexical, dar, de cele mai multe ori, ele au primit sensuri cu totul noi, păstrînd totodată și pe cele vechi. *Activ* — актив (subst); *raion* — район (împărțire administrativ-teritorială); *prezidiu* — президиум; *trest* — трест (organizație economică socialistă); *pionier* < пионер — (membru al organizației de copii); *inovator* — новатор; *aspirant* — аспирант; *aspirantură* — аспирантура.

Tot în această categorie, dar ca o grupă separată, pot fi trecuți termenii tehnici, aparținînd fondului lexical internațional, dar care au intrat în limba romînă numai în anii democrației populare, o dată cu noile mașini și mecanisme venite din Țara Socialismului. Se poate ca unele să fi fost cunoscute și înainte, mai ales de specialiști, dar ele s-au răspîndit numai în ultimii ani; ex. *buldozer* — бульдозер; *buncher* — бункер; *combină* — комбайн; *excavator* — экскаватор; *greder* — грейдер; *hidromonitor* — гидромонитор; *scреper* — скрепер etc.

4. Mult mai răspîndite sînt așa numitele calcuri sintactice (frazеologice), traduceri ale unor combinații de cuvinte existente în limba rusă, create de către societatea socialistă și caracteristice ei; de ex. *educația marxist-leninistă* = марксистско-ленинское воспитание; *organizație de bază* = первичная парт-организация; *brigadă de șoc* = ударная бригада; *marile construcții ale comunismului* = великие стройки коммунизма; *tăiere rapidă* (a metalelor) = скоростное резание (металлов); *stat socialist* = социалистическое государство; *realism socialist* = социалистический реализм; *întrecere socialistă* = социалистическое соревнование; *rezerve de muncă* = трудовые резервы; *erou al muncii socialiste* = герой социалистического труда; *gazeta de perete* = стенгазета; *col*

Din cauza caracterului mai analitic al limbii române se obține adesea prin traducere, în loc de un cuvînt, o combinație de două sau mai multe cuvinte, pentru a păstra neștirbit sensul. Ex. *розовейство* (de la *розовый*) — *atitudine de gură-cască*; *хозяйственник* (de la *хозяйство*) — *cadru conducător din economie* (vezi « Problemele leninismului » de I. V. Stalin); *партийность* — *spirit de partid*, alături de *partinitate*; *высокоидейность* — *înalt conținut de idei*; *соратник* — *tovarăș de arme* sau *tovarăș de idei* etc.

5. O categorie aparte în limba română o formează cuvintele compuse din prescurtări.

În zilele noastre numărul acestor cuvinte crește simțitor sub influența combinațiilor mai numeroase din limba rusă, în care ele au apărut mai ales în perioada sovietică. Aceste cuvinte pot fi împărțite în mai multe grupuri:

a) cuvinte formate din inițiale: U.R.S.S. (rus СССР), R.P.R., S.M.T. (rus МТС), G.A.S., E.S.P.L.A., A.R.L.U.S. etc.

b) cuvinte formate din grupurile de litere de la începutul cuvintelor componente, de obicei acelea care reprezintă rădăcina: *Ager/pres*, *Apro/sar* etc.

Analiza conținutului semantic al cuvintelor și expresiilor împrumutate sau traduse din limba rusă, ne dovedește cât de puternică este influența rusă asupra românei contemporane.

O clasificare și enumerare completă a cuvintelor și expresiilor noi, apărute sub influența limbii ruse, e greu de dat, dar nu imposibil. Unele din ele se referă la industrie și agricultură, altele la viața socială și la noua orînduire de stat, altele, în sfîrșit, la ideologie, literatură etc. Material documentar se găsește în orice carte apărută în ultimii ani, dar mai ales în ziare și reviste, dat fiind că ele oglindesc imediat și fără întîrziere tot ce apare nou în realitatea noastră. Din această cauză, majoritatea exemplelor pe care le voi da sînt luate din ziare și reviste.

I. O primă mare categorie se referă la diferitele ramuri de producție:

1. În domeniul industriei și tehnicii:

a) denumiri de noi mașini și mecanisme, de asemenea derivatele cuvintelor respective: *combină*, *combiner* — *комбайнер*; *excavator*, *excavatorist* — *экскаваторист*; *hidromecanizare* — *гидромеханизация* (vezi « *hidromonitor* »); tot aici intră și *tehnicum* — *техникум* « instituție specială de învățămînt tehnic în U.R.S.S. »:

Combinele-au pornit, pornit

Prin tarlaua mare (N. GRIBACIOV, Cîntarea colhozului « Bolșevic » trad. A. Toma).

Acum însă, cînd din Uniunea Sovietică au sosit admirabile *hidromonitoare*... Mihai Cîrlig devine pe zi ce trece... un *hidromonitorist* iscusit (Scînteia, 17 IV.1952).

b) Cuvinte care se referă la construcții, în general: *marile construcții ale comunismului (ale socialismului)*, *cvartal* — квартал; *magistrală* — магистраль; *nod hidraulic* — гидротехнический узел, etc.

Organizarea și largă desfășurare a întrecerii pe șantierele *marilor construcții* este veriga de bază în realizarea sarcinilor mari puse de plan (« Scînteia », 15 ianuarie 1953).

c) Termeni despre noi metode socialiste de muncă, despre organizarea muncii, apar la noi ca urmare a aplicării pe scară largă a metodelor sovietice: *întrecere socialistă* — социалистическое соревнование; expresiile « *a împlini* » sau « *a depăși norma* » — выполнять, перевыполнять норму; *calitate superioară* — высокое качество; *post utemist de control* — după exemplul: комсомольский контрольный пост; *mecanic cincisutist* — пятисотник; *grafic orar* — часовый график etc.

« În această fabrică metoda *graficului orar* a fost aplicată la mai multe brigăzi. (« Scînteia tineretului », 3 iulie 1952).

« [Întrecerea socialistă] devine din ce în ce mai mult o adevărată mișcare de masă a celor ce muncesc. Dovada o constituie numărul tot mai mare de fruntași ai producției, *raționalizatori și inovatori*. » (GH. GHEORGHIU-DEJ. Articole și cuvîntări, ed. a III-a, p. 560).

2. În domeniul agriculturii:

Cuvinte care oglindesc uriașele transformări pe drumul construirii socialismului la sate: *colectivizare*, *artel agricol* — сельскохозяйственная артель; *colhoz* (și *colhoznic* — колхозник); *sovhoz* (dar: *gospodărie agricolă colectivă*; *gospodărie agricolă de stat*, atunci cînd e vorba de țara noastră); *stațiune de mașini și tractoare* (S.M.T.) — машинно-тракторная станция; *mecanizator* — механизатор; *brigadă de tractoare* — тракторная бригада; *zi-muncă* — трудодень. În silvicultură: *perdea forestieră de protecție* — лесозащитная полоса etc.

« *Mecanizatorii sovietici scriu tractoriștilor noștri* » (« Scînteia », 10 ianuarie 1953).

« Pentru 229,50 *zile muncă* făcute împreună cu ai săi în gospodărie... el a dus duminică acasă 1259 kg. grîu numai ca avans de 40% » (« Scînteia », 31 iulie 1951).

3. În domeniul organizării economiei naționale pe baze socialiste: *conomie socialistă* — социалистическая экономика; *plan de stat (cincinal, de perspectivă)* — государственный план (пятилетний, перспективный); *gospodărie socialistă* — социалистическое хозяйство; *gospodărie chibzuită* — хозрасчет; *rezerve interne* — внутренние резервы etc.

« *Economia socialistă* se bazează pe o dezvoltare coordonată a tuturor ramurilor și unităților economice ». (GH. GHEORGHIU-DEJ, op. cit., p. 217).

« Mobilizarea și folosirea *rezervelor interne* ale întreprinderilor » (« România liberă », 16 martie 1953).

4. Într-o grupă specială pot fi trecute cuvinte și expresii caracteristice pentru noua atitudine, socialistă, față de muncă. Însăși denumirea de *oamenii*

muncii, neîntrebuințată înainte, a căpătat astăzi un conținut nou, corespunzător termenului rusesc *трудящиеся* (tradus uneori: «cei ce muncesc»).

În Republica Populară Română puterea aparține *oamenilor muncii* de la oraș și sate... (Constituția R.P.R., art. 4).

Alte expresii: *ordinul muncii* — орден труда; *Erou al Muncii Socialiste* — герой социалистического труда etc.

II. Numeroase cuvinte și expresii se referă la orînduirea de stat; *soviet* — совет, al cărui derivat are o largă întrebuițare: *sovietic* — om sovietic, puterea sovietică, democrație sovietică; *sistem socialist* — социалистическая система; *democrat popular* — народно-демократический; *sfat popular* — народный совет (atunci cînd e vorba de țara noastră); *prezidiu, raion* etc.

Sovieticii nu pricepeau de ce mă frămînt. Riseră de mine cînd le explică talmaciul ce vreau (M. SADOVENU, Mitrea Cocor, EPLA, 1951, p. 94).

A descoperi pe agenții imperialismului și a-i face la timp inofensivi — iată o sarcină esențială pentru oamenii muncii din țările *democrat-populare* («Scînteia», 18 ianuarie 1953).

III. A treia categorie de cuvinte și expresii face parte din terminologia științei marxist-leniniste. O parte din termeni au fost creați de Lenin și Stalin; traduși în numeroase limbi, printre care și limba romînă, acești termeni au căpătat o largă circulație în viața de partid și în general în activitatea social-politică.

Leninist, stalinist, partinic, organizator de partid — парторг; *curea de transmisie* — приводной ремень; *muncă ideologică* — идеологическая работа; *critica de jos* — критика снизу; *brigadă de șoc* — ударная бригада; *legea economică fundamentală a socialismului* — основной экономический закон социализма etc.

«*Leninismul* este marxismul epocii imperialismului și al revoluției proletare (STALIN, Problemele leninismului, ed. a III-a, p. 2).

Să ridicăm *munca ideologică* în comsomol la nivelul noilor sarcini («Scînteia tineretului», 3 martie 1953).

Tot în această categorie putem include cuvintele legate de activitatea organizațiilor de tineret în U.R.S.S. și în țara noastră. Cel mai răspîndit este cuvîntul *comsomol* — комсомол, care în rusește e format din primele litere ale cuvintelor componente: коммунистический союз молодежи. În rusește el e un substantiv comun, dar în limba noastră e folosit de cele mai multe ori ca substantiv propriu și numai atunci cînd e vorba de U.T.C.L., nu de orice uniune comunistă a tineretului. Alte cuvinte: *pionier, detașament de pionieri* — пионерский отряд; *Palatul pionierilor* — дворец пионеров etc.

Comsomoliștii — modelul înalt al tineretului patriei noastre («Scînteia tineretului», 24 februarie 1953).

IV. O altă categorie de noi cuvinte de origine rusă sau formate în limba română sub influența termenilor corespunzători din rusește a apărut în domeniul culturii, științei și literaturii.

1. În domeniul științei: *aspirant, aspirantură* — аспирант, аспирантура, *reflexe condiționate, ~necon condiționate* — условные, ~безусловные рефлексy; *primul, ~al doilea sistem de semnalizare* — первая, ~вторая система сигнализации; *a iaroviza, iarovizare* — яровизировать, яровизация; *miciurinișt* — мичуринский.

În ridicarea nivelului științific al tinerelor cadre de cercetători, al *aspiranților*, asistenților și preparatorilor, un rol deosebit de important îl are conducătorul științific, profesorul. («Contemporanul», 20. II. 1953).

2. Din terminologia lingvisticii marxiste: *fond principal de cuvinte* — основной словарный фонд; *structură gramaticală* — грамматический строй etc.

3. În domeniul literaturii (științei despre literatură): *realism socialist* — социалистический реализм; *conținut de idei* — идейное содержание.

Sînt de asemenea cunoscute: *proletcult* — Пролеткульт, пролетарская культура; *proletcultis* — пролеткультовский; *raznocineș* — разночинец (aragînind păturilor de mijloc în Rusia prerevoluționară).

«*Spiritul de partid* stă la baza metodei de cunoaștere și de creație artistică a *realismului socialist*» (I. VITNER, Pasiunea lui Pavel Corciaghin, p. 239).

V. G. Belinski — premergătorul revoluționarilor *raznocinși* — s-a născut în 1811... (P. CONSTANTINESCU-IAȘI, Influența democraților revoluționari ruși în țara noastră, «Studii», nr. 3, 1950, p. 39).

4. În domeniul culturii de masă și al agitației: *muncă culturală de masă* — культурно-массовая работа; *cerc artistic de amatori* — кружок художественной самодеятельности; *colț roșu* — красный уголок; *punct de agitație* — агитпункт etc.

Munca culturală de masă este o parte integrantă a educației comuniste. («Tînărul leninist», nr. 1, 1951, p. 41).

În orașul Pitești, în întreprinderi și în cartiere, au fost organizate un număr de 42 *puncte de agitație* («Scînteia», 3 septembrie 1952).

Din cele arătate pînă aici se poate vedea că problema influenței limbii ruse asupra vocabularului limbii române în perioada actuală, este strîns legată de dezvoltarea generală a limbii române. Limba, oglindind în mod nemijlocit transformările petrecute în producție și în celelalte ramuri ale activității omenești, trece, în această perioadă de importante prefaceri economico-sociale, prin procesul complex de perfecționare și îmbogățire. Limba rusă contribuie la acest proces prin elemente importante, influența ei manifestîndu-se în forme variate al căror studiu este necesar pentru a înțelege mai bine mișcarea vie care se petrece în limbă.